

‘Tussen het embryo en de persoon die geboren wordt, is geen enkele discontinuïteit’

Léonard over stamcelonderzoek op 20 september 2006 in het weekblad 'Knack'.

‘De Kerk is nog een van de zeldzame instituten waar nog nationaal wordt samengewerkt en niet alles is gesplitst. Ze kan dus een brug slaan tussen Vlaanderen en Wallonië’

Léonard over Noord en Zuid in België op 19 juli 2008 in het Nederlandse 'Katholiek Nieuwsblad'.

‘Jongeren zullen zich nooit inzetten voor de Kerk als die niet gelooft in het priesterschap, in haar eigen missie en wezen. Als we altijd eenzijdig kritisch staan tegenover de Kerk zelf is dat niet aantrekkelijk’

Léonard over jongeren op 19 maart 2008 in 'Tertio'.

Monseigneur Léonard met de twee zusters die zijn huishouden regelen. © Tim Dirven

Léonard maakt er een punt van om met zoveel mogelijk gelovigen te spreken. © Tim Dirven

V.l.n.r.: mgr. Aloys Joust, bisschop van Luik, kardinaal Godfried Danneels, mgr. André-Mutien Léonard, bisschop van Namen, en mgr. Guy Harpigny, bisschop van Doornik. © belga

POLITIEK ‘KON DIT ECHT WEL MISSEN’

PETER DE LOBEL

BRUSSEL | ‘Men houdt van de zanger, niet van zijn lied.’ Met die boutade mag Godfried Danneels zijn gewicht op de politieke besluitvorming minimaliseren. Danneels smokkelde elk jaar wel een vette streep actualiteit in zijn preek voor het Te Deum, maar zich echt *moeien* deed hij niet. ‘Laten we bidden dat de heer ons land zegent, zodat er vrede heerst en er een goede verstandhouding is tussen de gemeenschappen en tussen alle burgers’, sprak hij eind 2008, na een loodzwaar politiek jaar. In 2007 zei hij dat kinderen niet thuishoren in gesloten asielcentra en dit jaar riep hij op om vluchtelingen en daklozen op te vangen. ‘Danneels kaartte de thema’s aan die hij belangrijk vond en liet het weten als dingen hem niet aanstonden, maar in dertig jaar heeft die man nooit druk uitgeoefend op de politiek. Hij moeide zich ook niet met CD&V. “Ik heb al zorgen genoeg”, zei hij. Rome was daar niet gelukkig mee. Daar hadden ze graag gezien dat hij meer invloed uitoefende, maar Danneels was voor een absolute scheiding van kerk en staat’, zegt CD&V-senator Pol Vandendriessche. ‘Ik vrees dat het nu anders zal worden. De aanstelling van André-Mutien Léonard konden we echt wel missen.’

Op het CD&V-hoofdkwartier wordt verwezen naar de scheiding van kerk en staat en wil men niet officieel reageren. Tussen voorzitter Marianne Thyssen en kardinaal Danneels was er geen directe lijn en met Léonard zal dat zeker niet anders zijn, klinkt het. Wie het wel goed met Danneels kan vinden is *president* Herman Van Rompuy (CD&V). Hij voelt een grote verwantschap met Danneels, schreef zelfs het voorwoord voor het boek dat begin december over hem verscheen. Hij noemt de afscheidnende kardinaal ‘een bruggenbouwer’ voor wie het christendom ‘niet meer het geloof is van geboden en verboden maar van aandacht, zorg en begrip’.

Wie er de interviews met André-Mutien Léonard op naleest, weet meteen dat we nu ander vlees in de kuip hebben. ‘We zijn dat niet meer gewoon, maar Léonard zal invloed proberen uit te oefenen. Neem nu de euthanasiewet. Ik wil daar een rustig gesprek over voeren en die wet desnoods aanpassen waar nodig. Maar dat werkt niet als er druk van buitenaf is’, zegt Vandendriessche.

Met Danneels ging het soms zelfs de andere kant uit. Toen koning Boudewijn in 1990 weigerde de abortuswet te ondertekenen, zou Danneels zachte dwang op hem uitgeoefend hebben om toch overstap te gaan. Danneels was evenzeer tegen abortus, maar vond dat de kerk en de koning zich moesten neerleggen bij de wil van de regering en het parlement. Ook bij Open VLD is er terughoudendheid om een standpunt in te nemen over Léonard. Senator Bart Tommelein (Open VLD) pleitte onlangs voor een

debat over de scheiding van kerk en staat, ‘en dat werkt natuurlijk in twee richtingen. Ik kan dus moeilijk uitspraken doen over de aanstelling van een kerkelijk leider’, zegt Tommelein.

Een persoonlijke mening heeft Tommelein natuurlijk wel. ‘Ik ben een liberaal en dus ben ik het over maatschappelijke en ethische thema’s grondig oneens met meneer Léonard. Ik vermoed dat voor hem hetzelfde geldt. Ik had graag iemand anders op die post gezien.’

Ook de Leuvense Open VLD’er Lorin Parys maakt zich zorgen. ‘De bisschop van Mechelen-Brussel is *de jure* en *de facto* de voorzitter van de KU Leuven. Ik vrees dat er met die man middeleeuwse gedachten in de universiteit zullen binnensluipen. Voor het onderzoek rond stamcellen en levensbeëindiging zou dat een ramp zijn. Om nog maar te zwijgen van het aanwervings- en diversiteitsbeleid’, zegt Parys.

‘Ik verwacht dat veel van onze mensen tevreden zullen zijn. Al blijft het natuurlijk een Waal’

Een van de weinigen die wel positief reageren, is Vlaams Belanger Philippe Van der Sande, de voorzitter van de Beweging voor Christelijke Solidariteit en woordvoerder van de Antwerpse Vlaams Belang-fractie. Toen Léonard in 2007 zijn omstreden uitspraken deed over homo’s, stond Van der Sande al luid te applaudiseren en dat is deze keer niet anders. ‘Ik ben bijzonder verheugd, ja. Niet zozeer om de uitspraken van monseigneur Léonard, maar omdat hij écht katholiek is.’

Van der Sande is overtuigd dat Léonard opnieuw meer volk naar de kerk zal lokken. ‘Jongeren zijn gevoelig voor religie, maar dan moet je hen wel iets aanbieden. Nu is er amper nog verschil tussen een artikel in *Knack* en een preek in de kerk. Hetzelfde geldt voor de lessen godsdienst. Dat is geen godsdienst meer, dat is wereldoriëntatie.’

Binnen de christelijke vleugel van Vlaams Belang zijn volgens Van der Sande veel voorstanders van Léonards wereldvisie te vinden. ‘Homoseksualiteit is tegennatuurlijk en dat moet je kunnen blijven zeggen. De ethische standpunten van Vlaams Belang lopen parallel met wat Léonard zegt, zowel over het homohuwelijk als over abortus. Ik verwacht dat veel van onze mensen tevreden zullen zijn. Al blijft het natuurlijk een Waal.’